

Polish *być w trakcie* + VN – a periphrastic progressive construction?

Stefan Heck and Eugen Kravchenko

25.09.2018, SlaviCorp, Prague

-
- examples
  - a little bit of background
  - the actual work
  - one puzzlement

---

some examples

- *Jesteśmy w trakcie liczenia pieniędzy, które udało nam się zebrać.*
'We are currently counting the money we were able to collect.'
(NKJP)
- *wyjął butelkę i już był w trakcie otwierania(,) kiedy usłyszałam:*
'he took out the bottle and was already opening it when I heard:'
(forum.gazeta.pl)

---

very quickly: what is progressivity?

- an aspectual meaning

(aspectual in a broad sense, not confined to the grammatical category of aspect)

- a situation/event is ongoing, neither its beginning nor end is focused

---

Progressivity in the grammar of some well-known European languages

- Italian, Spanish, Catalan, Portuguese:
stare/estar + gerund
- English "progressive tense":
be + *-ing* gerund
- French:
être en train de (cf. *być w trakcie!*)
- German, colloquial:
am Infinitiv-*en sein* ('to be at the x-ing')
- always available: lexical means

Progressivity in Slavic languages?

- Slavic aspect clusters various aspectual meanings into a binary opposition
- imperfective particularly plurifunctional (progressivity, habituality, iteration, modal and pragmatic uses)
  - actually favorable conditions for development of progressive, cf. Romance (Dessi Schmid 2014)
- however, Slavic languages have not developed a progressive (Plungjan 2011)

This is where we come in.

w trakcie

TRAKT: szeroka droga przebiegająca w terenie
syn. *szlak*

W TRAKCIE (preposition): stan rzeczy, o którym mowa, zachodzi
wtedy, kiedy trwa drugi, dłuższy ze stanów rzeczy nazwanych przez
nadawcę
syn. *w czasie*

(Wielki słownik języka polskiego, www.wsjp.pl)

note: *w czasie* not used in this construction!

Our construction

być + w trakcie + (V)N

- VN: verbal noun, "rzeczownikowa forma czasownika", gerund etc...
regularly formed from verbs, ends on *–nie* or *–cie*
- nouns like *realizacja*, *budowa* etc.: "deverbal nouns"

Note: not *być w trakcie* without following (V)N

- *coś jest w trakcie* 'sth. is ongoing'

Our corpus research

- corpus search in monolingual NKJP and Monco corpora:
  - "let's see what we find"
  - how much variation?
- InterCorp
  - equivalents of *być w trakcie* +VN in Cz, Ru, En, Fr

NKJP – Narodowy Korpus Języka Polskiego

- National Corpus of Polish Language
- full version 1.8 billion tokens, balanced version 300 million tokens
- two different search engines, *PELCRA* and *IPI PAN*
- *PELCRA* was more useful for our purposes

NKJP – Narodowy Korpus Języka Polskiego

- query: „być** w trakcie”
- 1.325 occurrences total, 1.172 after filtering out the „false positives”

- example of false positive:

Wyniki procentowe widoczne będą w trakcie całego głosowania.

‘The results will be visible during the whole voting.’

Monco PL

- a web corpus with 2.5 bn tokens, daily updates
- Polish version of the *monitor corpus search engine*, powered by frazeo.pl

- Same tagset as used in *PELCRA*
- Therefore same query: „być** w trakcie”
- 10.013 results in total, 3.428 after closer investigation

Our findings

- *być w trakcie* occurs both with VNs (in *-nie/-cie*) and with other nouns
- ratio of "true" nouns to VNs in general:

NKJP: 553 nouns : 571 VNs

Monco: 1959 nouns : 1187 VNs

- we will focus more on VNs
- how much variation do we find?

Person and number of the auxiliary

- occurs in all persons and number
  - ***Jesteśmy** w trakcie wymieniania okien.*
‘We are replacing the windows.’ (Monco)
  - *Lekarz ten obecnie **jest** w trakcie wypowiedzenia umowy.*
‘This doctor is in the process of terminating the contract.’ (Monco)
  - ***Jesteś** w trakcie ostatnich przygotowań do rozstania się z organizmem mamy.*
‘You are in the middle of the last preparations for leaving the body of your mother.’ (NKJP)
  - *Kolejne cztery wspólnoty **są** w trakcie podpisywania umów.*
‘Another four communities are in the process of signing the treaties.’ (NKJP)

Tense of the auxiliary

- occurs mainly in past and present, also occasionally in the future or even as (adjectival and adverbial) participle
- *Właśnie **byłam** w trakcie fantazjowania na temat zamówienia pizzy na świąteczny obiad.*
'I just was fantasizing about ordering a pizza for the festive dinner.' (NKJP)
- *Mieszkanie **jest** w trakcie meblowania.*
'The flat is in the process of being furnished.' (Monco)
- *[...] W chwili zakończenia obecnego programu w czerwcu 2016 roku **będzie** wiele osób, które **będą** w trakcie leczenia.*
'... there will be a lot of people undergoing therapy.' (Monco)
- *Wsiadając do tramwaju, **będąc** w trakcie kasowania biletu przy użyciu aplikacji na smartfonie, zostałem poproszony przez kontrolerów o okazanie biletu.*
'Getting on the tram, validating my ticket using an app...' (Monco)

Active / passive meaning

- subject of auxiliary not necessarily subject of VN; can be its object
  - *Szczegóły projektu są w trakcie opracowania.*
'Details of the project are **being developed.**' (Monco)
  - *Jesteśmy w trakcie opracowania wniosku do Ekofunduszu.*
'We are **developing** a proposal for EkoFundusz.' (NKJP)
  - *Projekt jest w trakcie przygotowania, a faktycznie to jest, tylko nie ma pozwolenia na budowę.*
'The project is **being prepared...**' (NKJP)
  - *Jesteśmy w trakcie przygotowania własnego albumu, w którym chcemy zawrzeć dziesięć utworów.*
'We are **preparing** an own album, which should contain ten songs.'
(NKJP)

Aspect of the VN

- the Polish VN has aspect opposition
- one could expect the perfective to be incompatible with the progressive meaning, however:
  - *Jestem w trakcie **podjęcia** decyzji o rozwodzie.*
'I am taking a decision about divorce.' (NKJP)
  - *Optimus jest w trakcie **przejęcia** CD Projektu.*
'Optimus is in the process of taking over CD Projekt.' (Monco)
  - *Mariusz B. był w trakcie **rozstania** z żoną.*
'Mariusz B. was in the middle of splitting from his wife.' (Monco)
- NKJP: 501 imperfective VN : 70 perfective
Monco: 1014 imperfective : 173 perfective

Number of the VN

- the VN sometimes occurs in the plural
  - *Jednak na razie jesteśmy w trakcie **wyjaśnień** – mówi Piotr Żuk, przewoźnik z JKKS Górnik. (NKJP)*
'But at the moment we are in the middle of explanations.'
  - *Aktualnie jestem w trakcie **przygotowań** do debiutu na New Connect.*
'At the moment I am preparing for my debut on New Connect.'
(Monco)
- Monco: 85 plurals : 1102 singulars
NKJP: 136 plurals : 1023 singulars

Which VNs or nouns occur most frequently?

- NKJP: **realizacji** (6.1%), **budowy** (4.1%), **załatwiania** (3.2%), **tworzenia** (2.8%), **opracowywania** (2.6%), **rozmów** (2.3%), **przygotowywania** (2.2%), **rozwoju** (1.9%), **leczenia** (1.7%), **przygotowań**, **ustalania** (both 1.6%)
- Monco: **realizacji** (7.4%), **rozmów** (3.7%), **budowy** (3.6%), **opracowywania** (2.1%), **negocjacji**, **ustalania** (both 2.0%), **przygotowywania**, **rozwoju** (both 1.9%), **przygotowań** (1.7%), **leczenia** (1.6%), **procesu**, **remontu** (both 1.5%), **rehabilitacji** (1.3%)

InterCorp v10

- A parallel corpus, a part of the Czech National Corpus
- Around 40 different languages, texts in 23 languages were annotated manually

być w trakcie: equivalents in other languages

- Russian:
  - very few examples at all (22)
  - almost only „bare“ imperfective verbs (e.g. «я читаю», «мы открываем подарки»)
  - few examples with «разгар» (e.g. «я в разгаре открытия»)
- Czech:
  - total of 358 equivalences
  - most often bare IPF (155) or IPF together with adverbial (71)
  - some copular constructions (83)
    - být uprostřed (22), být v procesu (11)

***być w trakcie*: equivalents in other languages**

- English:
  - to be in the process of ... (93)
  - to be + „-ing“ (87)
  - to be in the middle of ... (40)
  - ...
  - total 318
- French:
  - 47 of 296 equivalences with *en train de*
  - maybe a „pattern borrowing“?

The problem with aspect

- Why is the perfective permitted?
- perfective plural VNs are easier to explain:
  - *jesteśmy w trakcie ustaleń...*
  - several perfective events in sequence make up a macro-event that has duration
- but there are perfective singulars as well:
  - *Jestem w trakcie podjęcia decyzji o rozwodzie.*
'I am making a decision about the divorce.' (*Monco*)

The Polish VN

Pčelinceva 2016:

- differs from e.g. Russian or Ukrainian:
  - formed more regularly ("almost every verb")
  - used more frequently
  - maintains more verbal characteristics (reflexivity and aspect!)
- unclear position in grammars and dictionaries:
  - sometimes viewed as part of verbal paradigm ("rzeczownikowa forma czasownika")
  - sometimes as derivational, i.e. part of lexicon

The *-nie* form between a gerund and a noun

- *nagranie* can be a nominalized verb (“gerund”)
  - *Po nagraniu płyta jest nadal pusta. (=po tym, jak nagrałem)*
‘after recording...’
  - alternates with *nagrywanie*, its imperfective partner
- *nagranie* can also be a result noun
  - *przesłuchać nagranie, kupić nowe nagranie płytowe (SJP)*
‘to listen to a record...’
  - does NOT alternate with *nagrywanie*
- such polysemy or homonymy found for many VNs in dictionaries, cf. also Pčelinceva (2016) or Fokker (1965)
- difference often hard to detect

Another example

- *Mariusz B. był w trakcie **rozstania** z żoną.* (Monco)
  - not just „wrong“ aspect, also missing *się*!
- *???Mariusz B. był w trakcie **rozstania się** z żoną.*
- *???Mariusz B. był w trakcie **rozstawania** z żoną.*
- *Mariusz B. był w trakcie **rozstawania się** z żoną.*
- either BOTH aspect and refl., or NEITHER

„nominalized verb“

noun

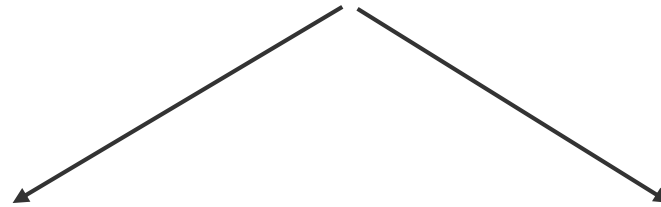
	ipv	pv
non-refl	<i>rozstawanie</i>	<i>rozstanie</i>
refl.	<i>rozstawanie się</i>	<i>rozstanie się</i>

rozstanie

- lost verbal categories of aspect and reflexivity
- „only looks perfective“

był w trakcie ____ z żoną

VN

noun

	ipv	pv
non-refl	<i>rozstawanie</i>	<i>rozstanie</i>
refl.	<i>rozstawanie się</i>	<i>rozstanie się</i>

rozstanie

→ no aspectual mismatch

Tentative explanation of apparent aspectual mismatch

The construction *być w trakcie* takes:

- a „real VN“ (with aspect and reflexivity intact)
  - *był w trakcie rozstawania się z żoną*
- a „VN-turned-noun“ (without said categories)
  - *był w trakcie rozstania z żoną*
- other mostly deverbal nouns
  - *jest w trakcie budowy domu*

Conclusion

- *być w trakcie* is productive, can be used across tense paradigm and with many (V)Ns
- not highly grammaticalized (active/passive; variation in number of attached (V)N, possibly aspect; far from obligatory)
- maybe:
Polish VNs are more hybrid than we thought, sometimes more, sometimes less verb-like

Dziękujemy
za uwagę.

s.heck@uni-tuebingen.de
eugen.kravchenko@uni-tuebingen.de